

KRUNOSLAV SUKIĆ

Krunoslav Sukić je rođen u Osijeku, 15. lipnja 1952. godine. Tu je završio osnovnu školu i gimnaziju. 1976 godine je završio studij komparativne književnosti i filozofije u Zagrebu. Radio je kao profesor u Osijeku, Belom Manastiru, Valpovu, te kao novinar u „Glasu Slavonije“ i radio Osijeku.

1973. godine je pristupio Savezu komunista Hrvatske/Jugoslavije. Tijekom 1979. godine radio je u osječkom Savezu socijalističke omladine na vođenju Marksističke tribine mladih. Savez komunista je napustio 1980. godine - kako je sam rekao „nakon osvjedočenja da se tamo ne proizvodi alternativno zajedništvo svuda uokolo nazočnom otuđenju, nego to otuđenje samo.“

Od 1980. do 1986. radio je kao profesor u Belom Manastiru. Pokušaj da eksplicite politizira svoj nastavnički rad rezultirao je disciplinskim i sudskim procesom, gubljenjem posla i, unatoč tomu njemu važnim, osvještavanjem nekih aspekata totalizirajućeg ideologijskog, političkog i društvenog procesa.

Od tada intenzivira svoj studij filozofijsko-političke literature i on ga zaokuplja sve do tragične smrti u 56-oj godini njegova života.

1992. godine je Krunoslav Sukić, zajedno sa nekolicinom intelektualaca okupljenih oko pitanja mogu li ikako pridonijeti prekidu rata, uspostavljanju mirovnog (političkog) rješenja sukoba te građenju trajnog mira i demokracije, sudjelovao u stvaranju ideje i osnivanju Centra za mir, nenasilje i ljudska prava, Osijek (studeni 1991. - svibanj 1992. godine). Unatoč ratu i oskudnom znanju o civilnome društvu, a još oskudnijem iskustvu civilnoga društva, Sukićevi teoretski uvidi, njegov životni put traganja za političkim alternativama one s kojom nije bio zadovoljan i, nadasve, njegovo nagnuće ka razumijevanju, spoznaji, jasnoći i istini bili su vodilje u promišljanju o tome kako odgovoriti na nasilje i kako graditi *alternativno zajedništvo*.

Kruno Sukić govorio je o odgovornosti pojedinaca/ki - građana i države za zaštitu i puniju realizaciju ljudskih prava - onih temeljnih pa do očuvanja svih stvorenja. Razlagao je na koji način politika utječe na sve aspekte života svakog člana/ice zajednice. Svjestan je odgovornost za političku moć koju nosi pojedinac/pojedinka i koja može biti pokretačem, pomagačem i/ili nositeljem i osobnog razvoja i demokratskih, nenasilnih pozitivnih društvenih promjena (ili obrnuto). Živio je ozbiljno prihvaćajući tu odgovornost. Zajednica kojoj teži, i za koju se zalagao, se temelji na kulturi uvažavanja života, odricanja od nasilja svake vrste, čine je ljudi sposobni slušati da bi razumjeli potrebe, ideje i kreativnost drugih a solidarnost je njihovo spontano nagnuće, prirodu uvažavaju kao dio čovječanstva, zapažaju i dive se ljepoti života.

Iz takve širine, i sa otvorenim umom i srcem, Kruno Sukić je bio okosnica promišljanja vizije i propitivanja zadaće na koju se je svakodnevno, pod pritiskom turbulentnih ratnih zbivanja, odlučivala mala grupa mirovnjakinja i mirovnjaka.. Bio je aktivistički angažiran u nenasilnom otporu kršenju ljudskih prava, istjerivanja ljudi iz stanova. Kao prvi tajnik Centra za mir primao je brojne posjete mirovnih organizacija iz cijeloga svijeta i sudjelovao u provedbi jednog od prvih projekta povezivanja Hrvatske i Europe - 1993. godine je u suradnji sa poglavarstvom Grada Osijeka i gradova Wageningen iz

Nizozemske osnovana prva Agencija lokalne demokracije Vijeća Europe u ratnom Osijeku.

Neposredno nakon operacije „Bljesak“ u zapadnoj Slavoniji vodio je projekt promocije i zaštite ljudskih prava i koordinirao Koordinacijom organizacija za zaštitu i promociju ljudskih prava u Hrvatskoj - aktivisti desetak organizacija iz Hrvatske su svojom prisutnošću na terenu i suradnjom sa civilnom policijom te ljudskom i pravnom pomoći pridonijeli skrbi za preostalo civilno stanovništvo i prevenciji kršenja ljudskih prava nakon vojne akcije.

Sudjelovao je u osnivanju GONGA i biciklom odlazio u Baranju na nadgledanje prvih lokalnih demokratskih izbora u Podunavlju. Bio je podrška nastajanju i razvoju različitih građanskih inicijativa u gradu i regiji. Bez njega nije prošlo niti jedno prikupljanje potpisa ili javno okupljanje. Jednostavno, Kruno je bio dio svih ključnih akcija i aktivnosti Centra za mir koje su postupno prerastale u programe, nacionalne i regionalne mreže organizacija civilnoga društva prepoznatljive u Hrvatskoj, regiji i u svijetu.

Zadnjih nekoliko godina bio je dio nacionalnog tima koji prati suđenja za ratne zločine i njihov utjecaj na individualne i društvene procese suočavanja s prošlošću.

Bio je član uredništva časopisa *Kultura mira*.

Iako mu to nije uža struka bavio se lekturom. I tome je poslu pristupao pomno njegujući vrijednosti civilnoga društva - njegovo posebno nagnuće i ljubav prema jeziku iskazuje se i posebnom pažnjom kako govorom ne podupirati predrasude, isključivost i govor mržnje.

Zašto je bio tako malo vidljiv na političkoj i društvenoj sceni? Zato što je poslu na koji je prionuo pristupao na njemu svojstven način - studirajući povijest, političke znanosti, crkvu i čovjeka u crkvi, nenasilne revolucije i ljude koji su ih nadahnjivali. S puno pažnje je u tisku pratio javnu riječ političara, intelektualaca i politički utjecajnih osoba. Njegovo znanje, njegovo filozofijsko i politološko promišljanje bilo je raspoloživo - no, danas znamo, moglo je biti bolje razumljeno i bolje prihvaćeno.

Ne tako rijetko Kruno je iskazivao nezadovoljstvo zbog nemoći pred kulturom nasilja i prevladavajućoj totalitarnoj logici, nekada i očaj pred zadatkom koji si je postavio kao pojedinac i koji, po njegovu razumijevanju, ima civilno društvo i mirovni pokret.. Nikada se nije libio postavljati pitanje smisla intervencije na koju smo se, sa te civilno-društvene razine, odlučivali u konkretnoj situaciji. Zapravo, stalno je na to pitanje odgovarao. Bio je to dio njegova načina. Kao i rijetke, štire pohvale koje je, ipak, znao izreći u odnosu na doprinos civilnoga društva - pojedinaca i pojedinki, građanskih inicijativa i udruga u Hrvatskoj i regiji u procesima demokratizacije. Bio je zadovoljan i, na njegov skroman način, ponosan što je dio tog pokreta.

Za svoj je životi moto jednom prilikom rekao: „Težim govoriti istinu i ostvariti je s radošću“.

Nastradao je u prometnoj nesreći 3. listopada 2008. na povratku sa popodnevnog kupanja na lijevoj obali Drave. U svojoj bilježnici ostavio je kafijski zapis zalaska

sunca koji je promatrao. Kao dodatak onom što je svakom od nas već nebrojeno puta, pri svakom susretu, darivao. No, ostavio je i puno svojih detaljnih zapisa - naslijeđe koje će tek nama užurbanim aktivistima, ali i drugima, poslužiti da se ne zaborave prvi koraci i sigurnije čine budući koraci ka uređenoj političkoj miroljubivoj zajednici.

